

IZZIVI NORMIRANJA TERMINOLOGIJE

Mateja Jemec Tomazin

Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša, ZRC SAZU, Ljubljana
mateja.jemec-tomazin@zrc-sazu.si

DOI:10.4312/Obdobja.43.139-146

Terminologija kot poimenovalni sistem posameznega strokovnega področja je v svojem bistvu vedno tudi normativna, saj usmerja rabo k prednostnemu terminu ali celo nekaterih poimenovanj ne vključuje v svoj nabor, npr. v terminološkem slovarju. Več poimenovanj za isti pojem v strokovnem sporazumevanju pravzaprav ne predstavlja prednosti ali ustvarjalnosti, ki je v splošnem, še zlasti pa umetnostnem jeziku zaželena, ampak ustvarja potencialne nesporazume pri strokovnjakih, še bolj pa pri nestrokovnjakih, ki pojma ne poznajo in želijo nedvoumno potrditev o ustreznem terminu. V času ustaljevanja termina je lahko v rabi več sinonimnih poimenovanj, pri čemer se najpogosteje ustali tisto, ki ustreza več terminološkim načelom, kar bomo pokazali na primeru gasilske terminologije.

terminologija, terminološka načela, gasilstvo, standardizacija

Terminology is always normative by nature and directs usage toward a preferred term or even excludes certain terms; for example, in a terminological dictionary. In fact, having several terms for the same concept in technical communication is not an advantage, signifying creativity as in common usage, but instead creates potential misunderstandings among experts and even more so among non-experts that are not familiar with the term and want unambiguous confirmation of the correct term. When a term is established, several synonymous terms may be in use, and the one that conforms to several terminological principles is most likely to prevail, as is shown on the basis of firefighting terminology.

terminology, terminological principles, firefighting, standardization

1 Uvod

Razvoj posameznega strokovnega področja izkazuje tudi stalno potrebo po tvorjenju novih poimenovanj, ki jih pri delu uporabljajo področni strokovnjaki. Ustaljevanje terminov načeloma poteka prek terminološkega dogovora, v katerem strokovnjaki izberejo najprimernejše poimenovanje. Najpogosteje je izbira implicitna, saj se z rabo med več poimenovanji ustali en prednostni termin. Eksplicitni terminološki dogovor je potreben v primerih, ko je za pojem v rabi hkrati več poimenovanj, zato je treba izbrati tistega, ki pojem najbolj natančno označuje (več Žagar Karer 2018). Na primeru gasilstva bomo prikazali, da se terminologija lahko spremeni tudi s sprejemom novega zavezujočega predpisa, ki je posebna oblika eksplicitnega terminološkega dogovora. Pri tem gre pravzaprav za proces standardizacije, ki na nekem področju izbere

določena poimenovanja kot obvezna.¹ Ta proces vključuje izbor terminov, jasne in natančne definicije ter njihovo formalno potrditev na pristojnem organu, ki ima takšno moč. Cilj standardizacije je z uradnim predpisom zagotoviti enotnost in doslednost v rabi ter olajšanje komunikacije tudi s predstavniki izven stroke,² v gasilstvu npr. z izdelovalci opreme.

2 Posebnosti slovenske gasilske terminologije

Začetki organiziranega varstva pred požarom segajo v najstarejša zgodovinska obdobja. V mestih so morebitne požare odkrivali nočni čuvaji, pri gašenju pa so se morali zlasti v dobavo vode vključiti tudi drugi prebivalci. Pisni viri o organizaciji varstva pred požarom na slovenskem etničnem ozemlju so bili v preteklih stoletjih zapisani v nemščini, od ustanovitve prvih gasilskih društev in sprejemov statotov v drugi polovici 19. stoletja pa lahko opazujemo skokovit razvoj gasilske terminologije v slovenščini.

Pomembno vlogo pri ustaljevanju terminologije ima izobraževanje. Na področju gasilstva so organizirana temeljna usposabljanja, vendar v Sloveniji ni mogoče opraviti univerzitetnega študija s področja gasilstva.³ Čeprav na sodobno terminologijo mnogih strokovnih področij pomembno vpliva angleščina, ima gasilska terminologija zelo veliko domačih poimenovanj, pomemben jezik dajalec pa je nemščina zaradi podobnega načina delovanja in organizacije gasilstva od samih začetkov. Gasilska terminologija se pojavlja tudi v zakonih in predpisih, vendar žal pogosto ne upošteva terminologije, ki je v rabi sicer. Na eni strani je to posledica pomanjkanja virov, kakršen je terminološki slovar,⁴ na drugi strani pa se posamezniki, ki iščejo odgovor na terminološko vprašanje s področja gasilstva, pogosto obrnejo na znanca, sicer prostovoljnega ali poklicnega gasilca, ki v dobri veri lahko potrdi eno od predlaganih poimenovalnih možnosti, ker je mogoča, ne pomisli pa na njeno mesto v poimenovalnem ali pojmovnem sistemu.⁵

2.1 Zgodovinske okoliščine

Sodobno terminologijo preučujemo zlasti prek zapisanih virov. Kljub vsemu pa zlasti K. Škrubej na področju pravne zgodovine (prim. Škrubej 2010: 101–118)

- 1 Pojav je sicer pogost pri sprejemu nove zakonodaje. Družinski zakonik je namesto *roditeljske pravice* uvedel sorodni pojem *starševska skrb*. Sprememba poimenovanja torej ni nikoli zgolj zunanja.
- 2 Podoben pojav je sprejem pravnih aktov na dvojezičnih območjih, kjer velja pravni red ene države, terminologija drugega, manjšinskega jezika pa ne označuje istih pojmov, npr. področje urejanja slovenskega šolstva v Italiji (prim. <https://usrfvg.gov.it/sl/home/>).
- 3 V Sloveniji je najtesneje z gasilstvom povezan univerzitetni študijski program Tehniške varnosti, pri katerem je požarna varnost le del programa in tudi del gasilske stroke. Za primerjavo je na Hrvaškem mogoč tako dodiplomski kot tudi podiplomski študij s področja gasilstva in preiskovanja požarov. Prim. <https://forenzika.unist.hr/moduli/mvip/>.
- 4 V času pisanja prispevka je gasilski terminološki slovar še v nastajanju.
- 5 Takšen primer je npr. *izolirni dihalni aparat*, ki je naprava, s katero gasilec vstopa na območje intervencije, npr. v stanovanje, vendar je v prevodu standarda SIST EN 137 uporabljen opisni (kalkirani) termin *avtonomen dihalni aparat z odprtim krogom z dovodom stisnjenega zraka z obrazno masko*, za katerega še strokovnjaki brez številke standarda ne vedo, kateri od več dihalnih aparatov je mišljen.

opozarja, da terminologije nekega strokovnega področja ne smemo povezovati izključno z zapisom oz. s pisanim besedilom. V pravo se to kaže z institucionalizacijo pravnih razmerij, ki jim prinese stalnost tudi na poimenovalni ravni, npr. pri ugotavljanju krivde, sodbah. Druga polovica 19. stoletja oz. sprejem ustave 1867, ki je v habsburški monarhiji omogočila nastanek društev oz. interesnih združenj, je posredno omogočil tudi intenziven razvoj terminologije, ki je dobila institucionalno podporo. Podobno lahko ugotovimo tudi za gasilsko terminologijo. M. Smolej (2023) je opozorila na proces ustaljevanja termina *požarna bramba* in *požarna straža* ter iskanje najprimernejšega poimenovanja zunaj neposrednega kroga gasilcev, kar odražajo tudi priročniki, čeprav se še leta 1933 uporablja termin *požarna obramba* (prim. Andrejka 1933). Leta 1882 je statut gasilskega društva Ljubljana mesto še uporabljal poimenovanje *požarni brambovec*, vendar *Ljubljanski zvon* že leta 1894 uporablja poimenovanje *gasilec*, prav tako pa ima stanovska revija *Gasilec* svoje ime nespremenjeno že od leta 1897, četudi je do 4. številke leta 1899 objavljala prispevke v slovenskem in nemškem jeziku (Slika 1).

Slika 1: Naslovnica *Gasilca*, ki je nekaj let izhajal v slovenskem in nemškem jeziku.

3 Terminološka načela in gasilska terminologija

Terminologija posameznega strokovnega področja mora izkazovati lastnosti, ki so danes na drugih področjih označene kot *trajnostnost*. V resnici gre za upoštevanje terminoloških načel, po katerih jedro poimenovanj predstavljajo termini, ki so: 1) *ustaljeni* (so rabljeni pogosto in v večjem delu stroke), 2) *gospodarni* (imajo čim manj besed, ker so tako manj podvrženi besedilnemu spreminjanju), 3) *jezikovnosistemski* (omogočajo pregibanje in tvorjenje izpeljank), 4) po možnosti upoštevajo načelo *jezikovne kulture* (prednost imajo domača poimenovanja pred prevzetimi iz drugih jezikov). Pri delu v Terminološki svetovalnici⁶ Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU pa so se kot pogosta pokazala še tri dodatna terminološka načela (prim. Fajfar, Žagar Karer 2023), in sicer načelo *vsebinske ustreznosti* (po katerem naj bi sestavine termina primerno označevale pojem), načelo *usklajenosti s pojmovnim sistemom* (po katerem sestavine poimenovanja odražajo povezanost z drugimi pojmi)⁷ ter načelo *optimalne strukture*, ki se povezuje z jezikovnosistemskim načelom, kaže pa na težnjo, da se termini pri rabi čim manj spreminjajo (levoprilastkovne zveze so trdnejše od desnoprilastkovnih).

3.1 Gasilski priročniki⁸

Prva gasilska šola je začela delovati leta 1950 v Žireh, vendar so jo že po nekaj mesecih preselili bližje Ljubljani v Medvode. Pred tem so usposabljanja potekala v okviru prostovoljnih društev in poklicnih enot (Ljubljana je prva dva poklicna gasilca zaposlila leta 1922),⁹ zato je bilo izdanih več t. i. *vežbovnikov*, s katerimi so si prizadevali za enotno slovensko poveljevanje in taktično delovanje.

3.1.1 Fran Barle: *Redovne vaje za slovensko gasilstvo (1906)*

Zaradi mešane rabe slovenščine in nemščine pri usposabljanjih gasilcev je F. Barle podrobno opisal metode za učinkovito in enotno gasilsko usposabljanje. Knjiga je namenjena prostovoljnim gasilskim društvom in ponuja sistematične vaje, ki gasilcem pomagajo pri razvijanju potrebnih spretnosti in znanj za uspešno izvajanje svojih nalog.

3.1.2 Franc Ks. Trošt: *Službeni red in vadbene predpisi za gasilna društva (1908)*

Tajnik Deželne zveze kranjskih gasilnih društev in urednik *Gasilca* je prenovil prva pravila iz leta 1894, ki jih je v nemščini in slovenščini objavil K. Ahčin.¹⁰ Ob navodilih za usposabljanje so bila natisnjena tudi pravila delovanja ali *službeni red*. Poimenovanje *služba* je v gasilstvu ostalo, saj se še danes uporabljajo *pravila gasilske službe*. Poudarek je na razvrstitvi gasilcev med *plezalce*, *brizgalce* in *varihe*, kar kaže na iskanje vsebinsko ustreznih poimenovanj za posamezne funkcije. Priročnik se

6 Terminološka svetovalnica (<https://isjfr.zrc-sazu.si/sl/terminologisce/svetovanje>).

7 V gasilski terminologiji je to celo potencirano, saj so se prav zaradi tega načela uveljavili termini, ki vsebujejo določeno sestavino, kot je *gasilski*, npr. *gasilska čelada*, *gasilska sekira*, *gasilsko vozilo*.

8 Več v Jemec Tomazin 2010.

9 <https://gasilskabrigadaljubljana.si/predstavitev/zgodovina/>

10 Celotna knjižica je dostopna na: <https://www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:DOC:4VA9F8MX/bfd34fe1-73a5-4ebf-a921-5d29b8cc4097/PDF>.

posveča tudi pravilni uporabi gasilske opreme, npr. cevi, črpalke, lestve in zaščitne obleke ter predpisuje načine taktičnega delovanja, kar danes imenujemo *standardni operativni postopki*.

3.1.3 Fran Barle: *Gasilska knjižica* (1920)

Knjižica tako kot predhodni združuje predpise in priročnik za urjenje gasilcev, prinaša pa tudi del o enotni uniformi. Avtor se je podpisal kot *starosta »jugoslovanske gasilske zveze Ljubljana«*, s čimer je želel opozoriti na svoja prejšnja dela (tudi pogoste objave v reviji *Gasilec*).¹¹ Poimenovanja gasilcev po funkcijah so nekoliko spremenjena, še vedno so najpomembnejši člani *plezalci*, *brizgalci* so postali *brizgači*, *varihi* pa *čuvarji*, ostaja pa sinonim *reditelji*. Vloga, ki jo danes v oddelku opravlja *desetar*, je poimenovana *členar* ali *vrstar*, kar kaže na novo (še neustaljeno) poimenovanje (Barle 1920: 5). Organizacijsko društvo vodi *društveni načelnik*, operativni del pa *društveni poveljnik*, člani vodstva pa so tudi *poveljnikov namestnik*, *pobočnik (tajnik)*, *društveni zdravnik*, *nadzornik oprave* (danes *orodjar*) in *prvi trobentač*.¹²

3.1.4 Josip Mravljak: *Gasilski katekizem* (1934)

Pomenljiv naslov priročnika kaže zavedanje o pomenu strokovne literature. Prvi del priročnika obsega pravila in pravno ureditev, posebej pa poudarja narodni pomen gasilstva (Mravljak 1934: 6–7):

Narodna ideja gasilstva se kaže v ljubezni do domovine, ki je mora biti prežet vsak član. Vsak gasilec ljubi svojce, svoj materni jezik, svojega bližnjega, svoj narod. To svojo ljubezen izpričuje v domoljubnih manifestacijah, poučevanju naroda o vzvišenih ciljih gasilstva in v odbrani domovine od vseh neprijateljev, zunanjih in notranjih.

Novost je, da prvič prinaša jasno razdelitev gasilstva na *prostovoljno*, *industrijsko*, *poklicno* in *obvezno*. Slednje je pravni temelj za ustanovitev gasilskih društev v večjih krajih (z več kot 2000 prebivalci), za njihovo finančno delovanje pa je odgovorna občina (Mravljak 1934: 10). Operativne funkcije so omenjene le še v povezavi z oddelki, in sicer so omenjeni *vodnik brizgalničarjev*, *vodnik plezalcev* in *vodnik rediteljev*, prvič pa je omenjen sinonim *cevničar*. Knjižica upravičuje svoj naslov tudi z jasnimi odlomki, ki opozarjajo na taktične napake, npr. *Zakaj tudi preveč vode na požarišču škodi?* (prim. Mravljak 1934: 30).

3.1.5 Janez Furlan: *Sodobna gasilska služba* (1935)

Janez Furlan je bil poveljnik ljubljanskih poklicnih gasilcev pred drugo svetovno vojno. Njegovo temeljno misel povzema zapis (Furlan 1935: 16):

- Pri gasilstvu imamo tri glavne činitelje:
- material ali orodje, ki ga uporabljamo pri delu;
  - moštvo, ki dela z orodjem;
  - poveljnika, ki vse to vodi.

¹¹ Z vidika sodobnega uporabnika pa je zanimiv vpliv avtoritete posameznika na terminologijo nekega področja.

¹² Ta funkcija je izginila iz društev z namestitvijo siren na gasilske domove.

Orodje samo na sebi je mrtva stvar, šele moštvo in poveljnik dajo orodju življenje in gibanje. Ti trije činitelji imajo nalogo, da delo pravilno izvršijo. Ako hočemo, da bo delo uspelo, mora biti med njimi resno razmerje. Čim večja in težavnejša je naloga, tem boljše in popolnejše mora biti orodje, tem številnejše in spretnejše moštvo, tem bistroumnejše vodstvo, da se delo posreči.

Priročnik poudarja pomen pravilnih taktičnih pristopov, predstavlja orodje in naprave, npr. *motorne brizgalne, avtomatski požarni javljalnik*, opozarja na nevarnosti pri gašenju, na koncu je dodan slovensko-nemški gasilski slovar, ki ne posega v dotedanjo uveljavljeno terminologijo. Avtor je upošteval terminološke popravke, ker je v tistem času Jugoslovanska gasilska zveza izdala nov pravilnik in tako je *požarni roj* zamenjala *požarna četa*.

3.1.6 Karel Luckmann: *Gasilska strategija* (1939)

Časovni razvoj kaže, da so kot priročniki začela izhajati dela, ki niso več vključevala celotnih pravil gasilske službe, ampak so natančneje predstavila ožje področje. Priročnik za poveljujočega vpeljuje termin *rojnik* (Luckmann 1939: 31). Zanimivo je, da se v priročniku tudi izrecno pojavi navodilo, da naj se »starejši častnik ali podčastnik, čeprav zaslužen za gasilstvo, umakne mlajšemu, če je postal neokreten ali če ne more slediti duhu in zahtevam sodobnega gasilstva« (Luckmann 1939: 32). Na istem mestu pa tudi izrazito nasprotuje razvrščanju članov na stalne funkcije, zato ne omenja več *plezalcev* in drugih funkcij.

3.1.7 *Gasilska knjižnica: serija priročnikov* (1953 do 1958)

Z uvedbo poklicne šole za gasilce je izšla tudi serija drobnih priročnikov po posameznih področjih, ki so bili več desetletij edini strokovni vir, saj so novi učbeniki v slovenščini izšli v sedemdesetih in osemdesetih letih. Sedma knjižica nosi naslov *Izrazoslovje gasilskega materiala*, kjer zanimivo kategorijo predstavljajo *nepravilni-običajni izrazi*. Med njimi je zanimivo prepovedana uporaba danes povsem običajne *čelade*, ki naj bi jo nadomestil pravilni *šlem*. Poimenovanja za opravljanje posameznih nalog ali taktičnih postopkov niso vključena. Žal celotna serija knjižic ni nikjer več dostopna, ker so posamezna gasilska društva kupovala le nekatere izvode, gasilska šola pa je staro literaturo žal zavrгла.¹³ Terminologija je več desetletij ostajala bolj ali manj nespremenjena do osamosvojitve Slovenije in izdaje novih priročnikov po letu 1991 (več v Jemec Tomazin 2010).

3.2 Gasilska zakonodaja in terminološki problemi

Na (ne)stabilnost gasilske terminologije vplivajo tudi predpisi. Primeri v standardih kažejo, da poimenovanja niso usklajena z dejansko rabo, kar povzroča zmedo. Poleg že omenjenega *izolirnega dihalnega aparata* se težave pojavljajo tudi pri poimenovanju *hidrantov*, saj je *podtalnega* zamenjal *podzemni hidrant*, nekateri pa bi ga raje poimenovali *podnivojski*. Pri tem se kaže potreba po kritični masi strokovnjakov, ki bi z rabo potrdila najprimernejše poimenovanje.

¹³ Za podatek in podarjene izvode nekaterih knjižic se zahvaljujem dolgoletnemu vodji Gasilske šole v Izobraževalnem centru URSZR na Igu Janezu Hočevarju.

Slovenjenje terminov je svojo pomanjkljivost pokazalo tudi pri terminu *požarna ogroženost*, ki mu v angleščini ustreza termin *fire risk*. V 5. členu ZVPoz je *požarna ogroženost* definirana kot »potencialna nevarnost za izgubo življenja ali poškodbo oz. materialno škodo ob požaru«, *požarno tveganje* kot »verjetnost, da bo prišlo do požara, ki bo povzročil človeške žrtve ali poškodbe oz. materialno škodo«, *požarna nevarnost* pa kot »stanje, ki ga opredeljujeta požarna ogroženost in požarno tveganje«.

Ugotovimo lahko več razlik. *Požarna ogroženost* ni *povzročeno stanje nevarnosti, kot bi pričakovali glede na izhodiščni pomen v SSKJ2, ampak s slovarsko razlago *možna možnost nesreče, škode ali česa slabega. *Požarno tveganje* je glede na SSKJ2 ustrezno definirano kot verjetnost, vendar pa je v več drugih strokah uveljavljen način izračuna tveganja, ki je opredeljen kot zmnožek pogostosti pojavljanja, npr. požara, in pričakovanih posledic, ki ob takšnih dogodkih nastane. Največje odstopanje opazimo pri *požarni nevarnosti*, ki je v zakonu definirana kot stanje, v splošnem jeziku in v stroki pa kot možnost in verjetnost.

3.3 Gasilska tipizacija kot vir terminoloških sprememb

S tipizacijo gasilske opreme in vozil skuša krovna gasilska organizacija odstraniti odvečne raznovrstnosti in določiti kakovost, obliko, mere, materiale ter tudi varnost opreme. Leta 2023 je Poveljstvo Gasilske zveze Slovenije sprejelo novo tipizacijo gasilskih vozil.¹⁴ Zelo opazna je sprememba kratičnih poimenovanj, ki so bila v rabi do leta 2022. Starejša poimenovanja so s številkami sporočala, koliko vode imajo v rezervoarju in kakšno moč ima črpalka, npr. GVC 24/50 je označevalo gasilsko vozilo s cisterno, veliko 5000 litrov, in črpalko z zmogljivostjo 2400 litrov/minuto. Po novi tipizaciji je to GVC-2 z utemeljitvijo, da glede na izbrana podvozja obstajajo variacije glede obsega rezervoarja in tudi zmogljivosti črpalke, zato naj starejše oznake ne bi več ustrezale.

4 Standardizacija

Strokovni jezik in njegova terminologija oblikujeta sicer samostojni sistem, vendar nista povsem neodvisna od splošnega jezika, kar ovira natančno sporazumevanje med strokovnjaki, še bolj pa med laiki in strokovnjaki. V nastajajočem *Gasilskem terminološkem slovarju* so tako definirani termini, ki povzemajo rabo v zakonu, seveda pa obstajajo zelo velike težave z iskanjem ustreznikov v tujih jezikih, saj je npr. predlagani ustreznik za *požarno ogroženost* v angleščini *fire hazard*, v nemščini pa *Brandgefährdung*, *fire hazard* pa je predlagani ustreznik za *požarno nevarnost*. V jeziku stroke načeloma velja, da dva različna termina praviloma označujeta dva različna pojma, opisano zamenjevanje pa povzroča nesporazume.

Način uveljavljanja terminologije z močjo avtoritete, prek zakona, tipizacije, standardov ali drugih obvezujočih predpisov je sicer privlačen in do neke mere učinkovit, saj z enim dejanjem odredi rabo. Pri tem pa velja opozoriti, da ima tudi v terminologiji pomemben vpliv na rabo širša strokovna javnost, ki lahko uporablja več poimenovanj za isti pojem, zato je odločitev za normiranje terminologije treba izpeljati učinkovito.

¹⁴ <https://gasilec.net/sprememba-tipizacije-gasilskih-vozil-in-zascitne-opreme/>

Viri in literatura

- ACHTSCHIN, Albin Carl, 1894: *Dienstes-Ordnung und Uebungs-Vorschriften für die krainischen Verbands-Feuerwehren*. Ljubljana: Kranjska zveza gasilnih društev. <http://www.dlib.si/?URN=URN:NBN:SI:DOC-4VA9F8MX>.
- ANDREJKA, Rudolf, 1933: *Gasilstvo in požarna obramba: zbirka zakonskih predpisov s posebnim ozirom na Dravsko banovino*. Ljubljana: Merkur.
- BARLE, Fran, 1906: *Redovne vaje za slovensko gasilstvo*. Ljubljana: Zvezni tajnik.
- BARLE, Fran, 1920: *Gasilska knjižnica*. Ljubljana: Jugoslovanska gasilska zveza Ljubljana. <http://www.dlib.si/?URN=URN:NBN:SI:doc-W7XHPOIK>.
- Deželni šolski urad FJK. <https://usrfv.gov.it/sl/home/> (dostop 3. 6. 2024).
- Družinski zakonik (NPB 8). *Uradni list RS* 15/17, 21/18, odl. US 94/22, 5/23, 34/24. <https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=ZAKO7556> (dostop 1. 6. 2024).
- FAJFAR, Tanja, ŽAGAR KARER, Mojca, 2015: Strokovnjaki in prepoznavanje terminov v strokovnih besedilih. *Jezikoslovni zapiski* XXI/1. 7–21. <https://doi.org/10.3986/JZ.21.1.6843>.
- FAJFAR, Tanja, ŽAGAR KARER, Mojca, 2023: Ad hoc terminologija: analiza uporabe terminoloških načel v Terminološki svetovalnici na Terminologišču. *Slavistična revija* LXXI/4. 369–384. <https://doi.org/10.57589/srl.v71i4.4146>.
- FURLAN, Janez, 1935: *Sodobna gasilska služba*. Ljubljana: samozaložba.
- Gasilska brigada Ljubljana. Zgodovina: Iz zgodovine požarnega varstva*. <https://gasilskabrigadaljubljana.si/predstavitev/zgodovina/> (dostop 1. 6. 2024).
- Gasilska zveza Slovenije. Nova tipizacija gasilskih vozil*. <https://gasilec.net/sprememba-tipizacije-gasilskih-vozil-in-zascitne-opreme/> (dostop 1. 6. 2024).
- Izrazoslovje gasilskega materiala*, 1953. Ljubljana: Gasilska zveza LRS (Gasilska knjižica, 7).
- JEMEC TOMAZIN, Mateja, 2010: Vloga terminologije pri uveljavljanju znanstvenega področja. Irena Novak Popov (ur.): *Vloge središča: konvergenca regij in kultur*. Ljubljana: Zveza društev Slavistično društvo Slovenije. 103–119.
- LUCKMANN, Karel, 1939: *Gasilska strategija*. Maribor: Gasilska zajednica za Dravsko banovino.
- MRAVLJAK, Josip, 1934: *Gasilski katekizem*. Maribor: Gasilska župa korotanska.
- SMOLEJ, Mojca, 2023: Prostovoljna požarna straža: Prispevek k zgodovini oblikovanja slovenske terminologije. *Jezik in slovstvo* LXVIII/4. 191–202. <https://doi.org/10.4312/jis.68.4.191-202>.
- Statuten und Dienstordnung der Laibacher freiwilligen Feuerwehr*, 1882. Ljubljana: samozaložba.
- Sveučilište u Splitu. Sveučilišni odjel za forenzične znanosti. Menadžment u vatrogastvu i istrage požara*. <https://forenzika.unist.hr/moduli/mvip/> (dostop 1. 6. 2024).
- ŠKRUBEJ, Katja, 2010: *Pravo v zgodovini s poudarkom na razvoju na današnjem slovenskem prostoru: odlomki virov s komentarji*. Ljubljana: GV Založba.
- Tipizacija gasilskih vozil*. https://gasilec.net/wp-content/uploads/2023/03/Tipizacija-vozil_sprememba-3_2023_potrjena.docx.pdf (dostop 1. 6. 2024).
- TOMAT, Viljem, 2014: *Gasilska šola Žiri, Medvode, Murska Sobota*. <https://gasilec.net/wp-content/uploads/2020/05/Gasilske-%C5%A1ole.pdf> (dostop 31. 5. 2024).
- TROŠT, Franc Ks., 1908: *Službeni red in vadbeni predpisi*. Ljubljana: Deželna zveza kranjskih gasilnih društev.
- Zakon o varstvu pred požarom (NPB 8). *Uradni list RS* 3/07.
- ŽAGAR KARER, Mojca, 2018: Upoštevanje terminoloških načel v terminografski praksi. *Slavistična revija* LXVI/2. 235–249. <https://srl.si/ojs/srl/article/view/2018-2-1-8>.

Prispevek je nastal v okviru programa P6-0038, ki ga financira ARIS.